

Oblicza wolontariatu

W prowadzonym przez Centrum Obywatelskie Centrum C 10 Punkcie Pośrednictwa Wolontariatu czasem można usłyszeć pytania:

- Czy wolontariat to tylko długoterminowe działania? A może jednorazowa akcja też zasługuje na miano wolontariatu?
- Czy działania wolontaryjne zawsze opierają się na bezpośrednim kontakcie z drugim człowiekiem? A może w czasie pandemii można pomagać zdalnie?

Rozwiewając pojawiające się wątpliwości, poniżej opisano kilka rodzajów wolontariatu, uwzględniając formy pomocy, czasu, a także charakterystykę samych wolontariuszy i wolontariuszek.

- *wolontariat stały* – to taki rodzaj zaangażowania, w którym wolontariusz jest związany przez dłuższy czas z daną organizacją i ma przydzielone określone prace. Przykładowo, regularnie odwiedza konkretne osoby w domu opieki społecznej lub chore dzieci w oddziałach szpitalnych czy też wykonuje zakupy dla starszej osoby kilka razy w tygodniu;

- *wolontariat akcyjny*, nazywany też okolicznościowym – to jednorazowe zaangażowanie w konkretną akcję. Może to być przykładowo udział w festynie charytatywnym, kwesta na rzecz hospicjum, itp.;

- *wolontariat indywidualny* – polega na pomocy poszczególnym osobom. Wolontariusze dotrzymują towarzystwa swoim podopiecznym, pomagają im np. w odrabianiu zadań domowych, w robieniu zakupów lub organizują czas wolny;

- *wolontariat grupowy* - to taki rodzaj pomocy, gdzie wolontariusz pracuje z większą grupą, organizując np. zabawy ruchowe, muzyczne w świetlicach środowiskowych czy domach seniora;

- *wolontariat międzynarodowy* – ten rodzaj wolontariatu staje się coraz popularniejszy. Z reguły wolontariusze angażując się w działania organizacji, otrzymują w zamian nocleg, wyżywienie czy dostęp do kursów językowych. W ramach wolontariatu międzynarodowego wyróżnić można:

- a) *workcamp* – polegający na uczestnictwie w kilkutygodniowym projekcie, takim jak praca z dziećmi czy ludźmi starszymi, prace ogrodnicze lub remontowanie budynków;
- b) *wolontariat misyjny* – wolontariusze misyjni pracują w domach dziecka lub szkołach, prowadząc lekcje języka obcego, zajęcia plastyczne czy organizując czas wolny. Wolontariuszami misyjnymi są również psycholodzy, nauczyciele, lekarze, ratownicy medyczni oraz informatycy. Przykładem organizacji zajmującej się tego typu pomocą jest Polska Akcja Humanitarna;
- c) *wolontariat europejski EVS* – to wolontariat o charakterze edukacyjnym, gdzie osoby w wieku od 17 do 30 lat, uczestniczą w projektach zagranicznych, by pomagać przy akcjach ekologicznych, kulturalnych czy socjalnych. EVS (European Voluntary Service) jest inicjatywą Unii Europejskiej, która umożliwia młodzieży pracę społeczną za granicą, przy czym kładzie nacisk na zdobywanie kompetencji wolontariusza. Wolontariat Europejski istnieje od 1996 r., a w ciągu roku na EVS wyjeżdża z Polski ok. 500 osób.

- *wolontariat młodzieżowy (szkolny)* – skierowany jest do młodzieży przed 18. rokiem życia i odbywa się pod opieką osoby dorosłej. Najczęściej są to szkolne kluby wolontariuszy, w ramach których uczniowie, a czasem także nauczyciele i rodzice, wspólnie realizują działania na rzecz społeczności szkolnej, bądź też dołączają do większych akcji społecznych;

- *wolontariat pracowniczy* – to działania dobrowolnie podejmowane na rzecz społeczności lokalnej przez pracowników firmy, poza godzinami ich pracy. Najczęściej jest on wdrażany przez

duże przedsiębiorstwa w ramach *społecznej odpowiedzialności biznesu* – CSR (ang. *Corporate Social Responsibility*). Ten rodzaj wolontariatu staje się coraz bardziej popularny również w mniejszych zakładach pracy.

- *e-wolontariat* – to specyficzna forma wolontariatu, w której bez wychodzenia z domu można pomagać innym, odgrywającą dużą rolę w czasach pandemii. Do przykładowych zadań e-wolontariuszy mogą należeć pomoc w administrowaniu strony internetowej, obsługa mediów społecznościowych, tworzenie artykułów i tekstów promocyjnych, udzielanie korepetycji.

Jak widać, wolontariat może mieć różne oblicza, ale jedno jest pewne – wszystkie działania wolontaryjne mają jeden, wspólny mianownik: zawsze jest to bezinteresowna forma pomocy.